

IDEI,

MARCARE

și

MIȘCARE

în Platoul Mehedinți

Ghidul proiectului
Proiect derulat de Asociația de Turism Ecologic Camena

**Partener: Consiliul Județean Mehedinți – Direcția Administrarea
Geoparcului Natural Platoul Mehedinți**

Proiect finanțat de Fundația pentru Parteneriat și MOL România

Această publicație exprimă exclusiv opinia autorului iar Fundația pentru Parteneriat și MOL România nu pot fi făcuți în niciun fel răspunzatori de felul în care este folosită informația pe care o conține.

DESPRE CE ESTE VORBA ÎN ACEST GHID?

Geoparcul Natural “Platoul Mehedinți”	4
Idei, marcare și mișcare în Platoul Mehedinți.....	8
Activități în natură în Geoparc - drumeții și ture cicliste	10
Activități și jocuri într-o tabără Junior Ranger	22

Geoparcul Natural "Platoul Mehedinți"

Prin două hotărâri, una a Consiliului Județean Mehedinți, cealaltă a Guvernului României, Geoparcul "Platoul Mehedinți" a obținut statutul de arie protejată de interes național și este inclus, datorită celor 16 rezervații științifice și naturale de care dispune, în rețeaua europeană de geoparcuri.

Înființarea Geoparcului Platoul Mehedinți pe o suprafață de 106.000 hectare a avut drept scop protecția și conservarea unor ansambluri peisagistice în care interacțiunea activităților umane cu natura au creat, de-a lungul timpului, o zonă distinctă, cu valoare semnificativă peisagistică și culturală, precum și cu o mare diversitate biologică.

Planul de management al Geoparcului "Platoul Mehedinți" întocmit de Consiliul Județean Mehedinți vizează dezvoltarea socio-economică în perimetrul acestui spațiu, modul de administrare, precum și strategiile de gestionare a unor infrastructuri. În perimetrul Geoparcului "Platoul Mehedinți" sunt inventariate un număr de 16 rezervații științifice naturale, 39 de biserici de lemn din secolul al XIX-lea și peste 150 de specii de animale, păsări și plante aflate în patrimoniul științific al României.

Climatul temperat-continental cu influențe submediteraneene și relieful foarte variat au creat condiții pentru numeroase specii de plante și animale rare. Structura geologică unică a acestei zone a condus la apariția a numeroase formațiuni geologice și speologice. O mare parte din aceste valori sunt protejate în 16 rezervații naturale. Pe lângă aceste valori naturale, în acest spațiu întâlnim numeroase obiective culturale și istorice iar tradițiile și meșteșugurile populare (țesutul, olăritul etc.) sunt încă prezente.

Aproape toate râurile care vin dinspre vest, de pe formațiuni impermeabile, sunt captate în subteran la intrarea în bara de calcare. Aval de punctul de captare văile rămân seci, formând în decursul timpului trepte antitetice, cum sunt și cele ale râurilor Topolnița, Ponorăț, Ponorel, etc. Amonte de captare se produce aluvionarea pronunțată a luncilor, care se desfășoară pe sute de metri lățime și se formează astfel *depresiuni închise*, cu fundul plat și cu aspectul

general de polie. Cel mai tipic fenomen de acest gen îl constituie *sistemul hidrocarstic* de lângă comuna Ponoarele, care a generat depresiunile Zăton și Ponoarele (M. Bleahu, V. Decu, 1963).

Exceptând depresiunile, celelalte forme exocarstice sunt slab reprezentate în cuprinsul Platoului Mehedinți. Demne de remarcat sunt totuși *dolinele* de la vestul localităților Balta și Marga, precum și *lăpiezurile* și *Podul Natural de la Ponoarele (Podul lui Dumnezeu)*.

Apele subterane au săpat numeroase *peșteri*, renumite prin dimensiuni și prin ornamentație, cum ar fi de exemplu peșterile: Topolnița, Epuran, Bulba, Gramei, Isverna, etc.

Individualitatea geografică a Platoului Mehedinți constă în îmbinarea caracteristicilor de munte și de deal. El poate fi asemuit munților, cu care se aseamănă din punct de vedere litologic (șisturi cristaline și calcare mezozoice), al aspectelor de relief (văi strâmte, chei), prezenței peșterilor și fragmentării tectonice și în același timp, poate fi asemuit dealurilor (înălțime joasă, culmi netede, numeroase așezări omenești).

Prin poziția sa geografică, unitatea se întinde în zona *alternanței pădurilor de fag și de gorun*. Climatul temperat cu influențe submediteraneene, altitudinea medie de 500–600 m, relieful accidentat, apropierea de Peninsula Balcanică, constituția litologică (suprafețe calcaroase extinse) au avut un rol însemnat în configurația actuală a structurilor floristice și cenotice a vegetației (Cucu – Popova Ana, 1970). Pe areale întinse din partea de sud și sud-vest își face apariția *gorunul* (*Quercus petraea*), *stejarul pufos* (*Q. pubescens*), *cerul* (*Q. cerris*), *gârnița* (*Q. frainetto*), *gorunul balcanic* (*Q. dalechampi*), *carpen* (*Carpinus betulus*), *cârpinița* (*C. orientalis*), *sâmbovina* (*Celtic australis*), *nucul* (*Juglans regia*), *alunul turcesc* (*Corylus colurna*). *Fagul* este reprezentat prin specia de *fag balcanic* (*Fagus sylvatica* subspecia *moesica*). Mai ales pe rocile calcaroase, se întâlnesc *tufărișuri de tip submediteranean*, cunoscute sub numele de *șibleacuri*, formate dintr-un complex de elemente submediteraneene carpato-balcanice și sud-europene, termofile, cum sunt: *mojdrean* (*Fraxinus ornus*), *cârpiniță* (*Carpinus orientalis*), *corn* (*Cornus mas*), *scumpie* (*Cotinus coggygria*), *salbă râioasă* (*Euronymus verrucosa*), *dârmox* (*Viburnum lantana*), *nuc* (*Juglans regia*), *liliac* (*Syringa vulgaris*) etc. (Cucu Ana Popova, 1976). *Pădurile* se păstrează mai bine doar în partea de est a platoului. Pe valea Coșuștei și afluenților săi, drumurile forestiere au

înlesnit defrișarea, pe locul curăturilor efectuându-se plantații de molid și de pin negru. Reprezentative suprafețe păduroase de *fag*, *brad* și *pin* ce au rămas încă neafectate de tăieri sunt pe valea Crivei, Lăpușnicului (afluent ai Coșuștei) și Borovățului (afluent al Topolniței). În partea de sud-vest a platoului pot fi întâlnite *păduri de stejar pufoș*, *cărpiniță*, *tei* și *chiar sâmbovină* pe valea Topolniței și pe versantul dealului ce coboară spre Dunăre. Pe văile Coșuștei și Topolniței apar abundente *tufărișuri de liliac* ce au făcut pe localnici să respecte sărbătoarea tradițională anuală a liliacului, din prima decadă a lunii mai, la Ponoarele, Balta și Nadanova.

În cadrul covorului vegetal, ca urmare a diversității mediilor de viață, se întâlnește o bogată și eterogenă faună de origini diferite, dar cu preponderență a elementelor sudice.

Climatul blând, cu influențe submediteraneene, ca și vegetația specifică își găsește reflectarea în prezența numeroaselor reptile și insecte de felurite varietăți. Caracteristice sunt cele două varietăți faunistice, *vipera cu corn* (*Vipera ammodytes*) și *broasca țestoasă* (*Testudo hermanni*), specii submediteraneene ocrotite prin lege și care au o largă răspândire pe calcarele din partea de sud-vest a platoului.

Acestora li se adaugă *șerpi veninoși* (*Coluber jugularis cespius*, *Elaphe longissima*, *Coronella austriaca*) și *neveninoși* (*Natrix natrix* și *Natrix teselata*). Pe suprafețele calcaroase se găsește o specie de *scorpion* mic, dar veninos (*Euscorpium carpathicus*). De remarcat este mulțimea *șopârlilor*, îndeosebi cele de origine sudică (*Lacerta taurica*, *Lacerta praticola pontica*) tot în partea de sud-vestică a platoului. Dintre *vertebrate* o largă răspândire o au *melcii*, *păianjenii*, *gândacii* și mai ales *fluturii*. În pădurile de fag și gorun se întâlnește *ursul*, *veverița*, *jderul*, *viezurile*, *căprioara*, *pârșul mare* și *lupul*. Dintre păsări sunt *ierunca*, *fâsa de pădure*, *gaița*, *măcăleandru* etc.

Ca urmare a originalității cadrului său natural, în Podișul Mehedinți sunt semnalate cele mai dense și variate rezervații naturale dintr-o unitate geografică de asemenea dimensiuni. Astfel, au fost declarate 16 rezervații naturale, cum sunt: Complexul carstic de la Ponoarele, Rezervația complexă Peștera Topolnița, Peștera Epuran, Cornetul Băii și Valea Mănăstirii, Cornetul Obârșia Cloșani, Pădurea Borovăț, Cheile

Coșuștei ș.a.

Perenitatea locuirii acestor meleaguri a fost scoasă la iveală în timpul săpăturilor arheologice care au dezvăluit urme de civilizație datând din neolitic și aparținând culturii Coțofeni (Cireșu, sat Bunoaica, Jupânești). În mai multe puncte din Platoul Mehedinți s-au descoperit urme ale unor așezări dacice datând din secolele IV-I î.Hr. (Balta, Bala de Sus, Malovăț), mărturii ale unor așezări romane (Șișești, sat Crăguiești).

Cea mai veche atestare documentară a unei localități din platoul Mehedinți este 1581, Baia de Aramă.

Peste tot, în fiecare localitate se pot întâlni monumente de arhitectură populară: biserici, troițe, case tradiționale sau mori. Cel mai vechi lăcaș de cult este Schitul Topolniței construit în secolul XVI, pictat în 1673. Cea mai veche biserică de lemn datează din anul 1757 și se află situată în satul Brebina din zona Baia de Aramă. Alte biserici vechi se pot întâlni în: Godeanu – biserica de lemn cu hramul „Sfântul Nicolae”(1766), biserica de lemn cu hramul „Sfinții Voievozi” (1783-1786), Gornovița – biserica de lemn cu hramul „Sfântul Ștefan” (1796-1799), Prejna – biserica de lemn cu hramul „Adormirea Maicii Domnului” construită din porunca lui Tudor Vladimirescu (1808), etc.

Există la nivelul Platoului Mehedinți situri etnografice în satele: Balta (sec. XVIII-XIX), Costești (sec. XIX), Prejna (sec. XIX). De asemenea putem întâlni numeroase case cu arhitectură tradițională declarate monumente, datând din secolele XIX și XX, cum ar fi casa Untaru Dumitru (1885) și casa Popescu C.(1940) din Jupânești, casa Pătru Nicu din Crainici (1898), casa Nicolescu Ion din Balta (1898), casa Epuran Gheorghe (1870), casa Dumitru Andrei (1850), casa Zamfiroiu Gheorghe (1860) – din Cireșu, sat Bunoaica, casa cu pivniță Brehui Ghiță din Șișești, sat Ciovârnașani (1880), etc.

Meștesugurile tradiționale sunt încă prezente: țesutul covoarelor din lână, vopsitul lânii folosind coloranți naturali, olăritul (ceramica de Șișești, Noaptea), etc. O serie de localități din zona platoului sunt cunoscute încă din antichitate prin zăcămintele de minereuri neferoase. Exploatările de minereuri cuprifere din zona Ponoarele – Baia de Aramă sunt atestate de pe vremea domnitorului Mircea cel Bătrân.

Idei, marcare și mișcare în Platoul Mehedinți

Asociația de Turism Ecologic Camena a derulat în perioada 15 mai – 14 octombrie 2021 proiectul intitulat „Idei, marcare și mișcare în Platoul Mehedinți”, proiect ce își propune creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și apreciere a naturii și a ANP a Geoparcului Platoul Mehedinți de către tinerii din Mehedinți.

A.T.E. Camena își propune prin statut să sprijine implicarea tinerilor în dezvoltarea și promovarea propriei comunități, implicare având ca punct de pornire potențialul turistic natural al acesteia.

Proiectul a dorit să răspundă unei nevoi identificate în timp de organizația noastră și anume o alternativă de educație pentru tineri, în completarea educației tradiționale, prin implicarea în activități în natură. Rezultatele foarte bune obținute în proiecte similare anterioare (2010, 2012, 2013, 2014, 2016, 2017, 2018, 2019) împreună cu impactul foarte bun la nivelul comunităților și al tinerilor, a determinat necesitatea continuării acestor activități tip Junior Ranger și în Geoparc. Patrimoniul multiplu adus de ariile naturale protejate contribuie și mai bine la acest demers. Geoparcul reprezintă un bun exemplu fiind un mix de patrimoniu natural (peisagistic, botanic, speologic, etc.) dar și antropic, prin prezența în număr mare a comunităților umane și a arealelor locuite.

Copiii și tinerii pot fi soluția înțelegerii naturii pentru că ei sunt sinceri, dispuși să învețe și îi pot convinge pe părinți sau profesori, pe adulți în general, le pot arăta cele învățate și perpetua la nivelul comunității valorile ecologice, bazate pe echilibru, acceptare, gestionarea resurselor, etc. Tinerii implicați în proiect își doresc și în viitor să învețe mai multe despre Geoparc, pe care au început deja să îl cunoască cu ocazia diverselor drumeții. Prin participarea în proiect, ei își vor completa educația de la școală cu lucruri practice, concrete (cum sunt acțiuni de marcare, drumeții, ture cicliste, observarea faunei și florei în mediul natural specific). Se vor dezvolta personal și se creează premisele de a deveni cetățeni europeni responsabili, care cunosc și respectă natura.

Obiectivele proiectului au fost:

- să derulăm 4 acțiuni distincte de promovare a Zilei Internaționale a Biodiversității pentru un număr de 100 de tineri beneficiari timp de 1 lună;

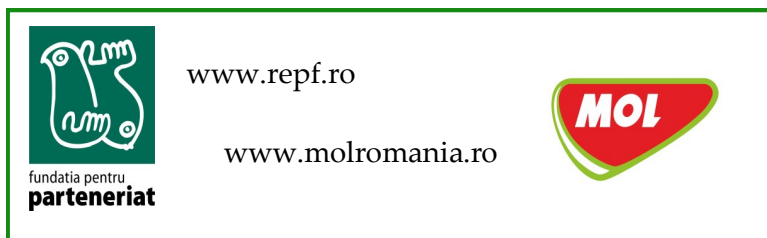
- să derulăm 1 activitate de cunoaștere a Geoparcului printr-un concurs de cunoștințe și idei despre ANP timp de 1 lună;
- să derulăm activități de cunoaștere și promovare a naturii prin intermediul a 3 trasee turistice în Geoparc pe o perioadă de 2 luni;
- să diseminăm exemplele de bună practică

Activități derulate în cadrul proiectului:

- Întâlnirea echipei de proiect;
- Promovarea proiectului
- Celebrarea Zilei Internaționale a Biodiversității
- Concurs de cunoștințe și idei despre Ariile Naturale Protejate din Mehedinți
- Amenajarea traseelor turistice
- Ture cicliste în Geoparc
- Realizarea ghidului proiectului
- Diseminarea rezultatelor proiectului
- Evaluarea proiectului

Partener: Consiliul Județean Mehedinți – Direcția Administrarea Geoparcului Platoul Mehedinți

Proiect finanțat de Fundația pentru Parteneriat și MOL România.

Notă: trackurile traseelor cicliste prezentate în ghid sunt disponibile pe site-ul Camena (www.camena.ro) în secțiunea Resurse.

Activități în natură în Geoparc - drumeții și ture cicliste

Traseul Schitul de Sus

Durată: 2 h—2h 30'

Distanță: 4,5 km

Diferență de nivel: 440 m

Marcaj:

Traseul ne poartă spre culmile rotunjite ale Podișului Mehedinți și pornește din imediata apropiere a Mănăstirii Topolnița, chiar de la podul de beton aflat înainte de intrarea în incinta lăcașului. Trecem printr-o poartă de lemn, pe o punte (aici avem și prima tăbliță de informare despre trase) și vom urma în continuare o potecă destul de lată ce urcă pe firul unui ogaș, trece apa pe un podeț de lemn și începe să urce destul de abrupt prin pădure, spre stânga. Poteca este bine conturată și remarcată în 2021 (în cadrul acțiunii noastre de marcare), nu avem dificultăți în orientare, și ne scoate la un moment dat pe fața sudică a piciorului de deal pe care l-am urcat. Am făcut până aici 10-15'. La picioarele noastre zărim prin frunzișul copacilor clădirile de la mănăstire. De aici urcușul se mai domolește și poteca se strecoară printr-un peisaj destul de arid, pe coastele golașe ale dealului. Vom trece pe lângă niște locuri de popas amenajate cu bănci, primul îl găsim imediat după ce am ieșit din pădure dar sunt deteriorate și nu le prea putem folosi. Mergem paralel cu firul văii, la înălțime, urcând treptat către culmea dealului. În stânga se vede valea destul de sălbatică a Rudinei iar dincolo de ea Cracul cu Drum, pe care ne vom întoarce. Urcăm printre pietre, pe un sol destul de puțin fixat, fragmentat de șiroiri. Atenție însă pe unde pășim căci pe aici se strecoară pe lângă blândețe țestoase și exemplare de vipere. În fine vom găsi și cel de-al doilea loc de popas, sub umbra pădurii iar de aici nu va mai trece mult și vom ajunge către culme. Străbatem niște rariști și în scurt timp aflăm un drum de care ce urcă lent către primele case din satul Schitul de Sus ce se zărește nu departe. Timp: 1h – 1h15' de la mănăstire.

Vom intra în sat și vom merge pe drumul drept ce urmează de fapt culmea apelor. Casele sunt destul de rare, risipite printre fânețe, ca în toate satele din podiș. În dreapta, de cealaltă parte a văii Topolniței, se văd satele Godeanu și Bâlvănești. Drumul nostru coboară la un moment dat și urcă un mic platou, dincolo de care zărim și obiectivul nostru principal: biserica din Schitul de Sus, situată pe un vârf de deal. Mai facem doar 15' până la biserică, în total maxim 2h și jumătate de la mănăstire.

Biserica este o construcție destul de nouă, așezată însă pe un loc cu o priveliște impresionantă (cotă circa 638 m). Zăririle se deschid de aici larg, spre toate punctele cardinale. Întreaga creastă a Munților Mehedinți este vizibilă de aici, de la Domogled la Vârful lui Stan și Piatra Cloșani. Spre sud se ridică crestele platoului Miroč din Serbia. Plaiul Motărățului se ridică chiar în fața noastră. Traseul cruce albastră continuă spre el. Spre sud-est, observăm dealul Vărănicului și dincolo de el, Depresiunea Severinului, Dunărea și întregul amfiteatru de dealuri ce se opresc pe malul ei stâng. Dealurile Motrului, culmi prelungi înspre miazănoapte și Podișul Mehedinți spre nord închid turul de orizont de la Schitul de Sus.

Pentru întoarcere, urmăm drumul pe care am urcat, prin sat, cam 400 m după care apucăm pe alt drum, ușor spre dreapta, pe lângă o cruce de piatră. Vom coborî constant, printr-o altă ramură a satului, trecând pe lângă fosta școală și cimitir. Drumul devine mai lat și coboară mereu. După cimitir părăsim zona construită și mergem printre fânețe și lanuri de porumb. La un moment dat drumul cotește la dreapta și coboară destul de direct spre valea Clișevățului. Noi urmăm ramura din stânga, puțin circulată și mai sălbătică care coboară direct la mănăstire, în circa 15'. Ultimul sector de coborâș este ceva mai abrupt și destul de sălbătic dar cu atenție se poate depăși fără probleme. Ajungem în poiana din fața mănăstirii, după o excursie de 3h30' – 4h, destul de comodă și care într-o zi senină ne poate oferi surpiza plăcută a unor peisaje prea puțin cunoscute.

Nu există marcaj pe varianta de întoarcere. Traseul remarcat de noi este de fapt un sector dintr-unul mai extins, care leagă Schitul Topolniței de Mănăstirea Vodița de la Dunăre, traseu ce trece peste Plaiul Matorăț dar care se va definitiva în anii următori.

Balta lui Vintilă

Durată: 2-3h

Distanță: 5 km

Diferență de nivel: 200 m

Marcaj:

Poteca pornește din satul Dâlbocița și ne conduce la baltă în circa 1 h. Marcajul este slab.

Imediat după ce trecem de biserica din sat, înainte de un podet, spre stânga se deschide un drum de căruță pe care pornim. Apa unui pâraiaș se strecoară de o parte și de alta a drumului și ne obligă să pășim cu atenție printre pietre. Uneori, o potecă mai ocolește zonele inundate și trece prin fața gospodăriilor din sat.

La un moment dat ieșim din zona umbrită a copacilor și ne aflăm într-o vale destul de pitorească, înconjurați de fânețe și de grădini. Drumul străbate și un sector mai îngust iar versantul spălat de ape ne dezvăluie interesante straturi de argile.

După încă 200 de metri, ne înscriem spre dreapta pe o potecă ce trece printre livezi și grădini și apoi devine un drum de tractor ce urcă destul de pieptiș, lăsând în dreapta firul unui ogaș.

Ajungem în acest fel pe o treaptă superioară a văii. Fânețe bogate se întind spre culmea dealului în timp ce în spatele nostru se ridică alte culmi, împădurite însă.

Poteca noastră urcă mereu și se strecoară printre copaci și tufișuri, traversând ici colo și zone mai mlăștinoase. În general, în afara potecii, există puține puncte de reper sigure, este bine să ne orientăm mereu în urcuș, în direcția nord-vest.

La un moment dat trecem un prag de nisip acoperit de vegetație și ajungem pe malul a ceea ce localnicii numesc "Balta Mică" – o întindere de apă nu prea mare, pe malurile căreia crește papură, trestie și tot soiul de specii de plante iubitoare de umezeală.

Din acest loc, ne orientăm spre pădurea situată cumva deasupra noastră, lăsând în spate balta și în dreapta poienile largi ce se sfârșesc cu alte culmi împădurite.

Poteca ne ajută în continuare și urcând mereu, trecem din nou un prag plin de vegetație și strecurându-ne printre ferigi, urzici și rugi, ajungem pe malul Bălții lui Vintilă.

Aspectul locului este unul destul de melancolic. Avem în fața noastră un mic lac, cu malurile în general abrupte și năpădite de vegetație. O râpă înaltă de treizeci de metri, verticală, străjuie balta într-o latură. În fața noastră, valuri de pământ stau la baza unei alte râpi, roșietice și plină de grohotișuri mărunte. Un ciudat amestec de geologie și botanică găsim în acest loc. Pășind pe poteca ce înconjoară balta, broscuțe sau șopârle ne sar printre picioare. Pe luciul apei, nicio mișcare. Un copac stă încă în picioare, un ultim martor tăcut al ciudatului fenomen de surpare care a dat naștere Bălții lui Vintilă.

Legenda locală spune că Vintilă a fost un boier ce avea moșii în această parte a Coșustei și că pe locul în care se află azi balta s-ar fi găsit conacul său. Într-o noapte ar fi fost o furtună puternică ce a dus la surparea dealurilor și la năruirea casei boierului ce și-ar fi găsit sfârșitul în apele negre ale bălții.

Un lucru este clar și anume că locul are un farmec aparte. Apele bălții bat în tonuri de verde închis spre negru. Așa putem înțelege de ce localnicii spun și azi că balta nu are fund și chiar că ar comunica subteran cu o alta de la Crăguiești.

O seară de vară și un foc de tabără pe malul său este o experiență de neuitat, mai ales când vedem cum reflexiile de la foc se oglindesc în apă și apoi pe pereții asprii a râpei din apropiere.

Balta lui Vintilă este încă unul dintre locurile frumoase și foarte puțin cunoscute din Mehedinți care merită vizitate de iubitorii de natură și drumeții.

Complexul carstic de la Ponoarele

Din centrul comunei Ponoarele pornesc mai multe trasee spre obiectivele carstice de maxim interes din zona de nord a Mehedințului.

Cu siguranță însă, complexul carstic aflat chiar în centrul localității este cel care atrage cei mai mulți vizitatori, de la simplii drumeți la speologii care explorează lumea întunecată a peșterilor.

Podul Natural de la Ponoarele este foarte ușor de vizitat, drumul județean trecând chiar peste el. O potecă pornește chiar din drum și coboară în dolina destul de largă ce separă podul de Peștera Podului. Aici putem admira mai bine arcada de piatră – fosta intrare a unei peșteri parțial prabușite sau putem coborî în grotă, cu atenție pentru că solul este alunecos.

O bună parte din an peștera este inundată. Ea se poate parcurge cu mijloace de iluminare și echipament de protecție, ieșirea la lumină făcându-se la intrarea de la lacul Zăton. Trebuie să fim însă foarte atenți pentru ca pe parcurs urmează să depășim un sorb a cărui deschidere acoperă întreaga galerie.

Revenind la drum, urcăm pe Dealul Peșterii până în culme de unde putem admira peisajele din jur, Munții Mehedinți dar și lacul Zăton – singurul lac natural din Geoparc, un lac temporar ce se alimentează din ploii și pâraie dar care se drenează prin galerii inundate ieșind la final prin Peștera Bulba și lăsând în urma sa, în sezonul cald, o vale aridă, goală.

Tot pe deal putem admira lapiezurile, formațiuni carstice de suprafață, apărute sub acțiunea continuă a apei și care formează un adevărat câmp.

Dacă dispunem de timp putem coborî să vedem și deschiderea de aici a Peșterii Podului, să explorăm malurile lacului (unde mai putem găsi câteva intrări de peșteră) sau pur și simplu putem admira în tihnă peisajele din jur.

Din Ponoarele putem face drumeții sau plimbări cu bicicleta spre Cheile Băluței, vârful Paharnicului, Baia de Aramă sau la morile și bisericile de lemn din zonă.

Vizitarea întregului complex carstic durează circa 2 ore.

Traseul Costești—Ciolanu Mare

Durată: 3 h— 3 h 30'

Distanță: 6,5 km

Diferență de nivel: 560 m

Marcaj:

Traseul este marcat cu cruce albastră și pornește din centrul satului Costești. Lăsăm în stânga drumul forestier ce merge către Malarișca și Gornenți și continuăm pe ulița asfaltată a satului. După circa 10-15 minute (între timp trecem pe un drum de piatră), casele se termină și mergem printre niște pâlcuri de salcâmi, coborând ușor. Vom întâlni pe partea stângă și prima tăbliță indicatoare ce ne confirmă că suntem pe drumul cel bun.

Ajungem aproape de firul unui pârâiaș pe care îl traversăm și începem să urcăm spre stânga, prin pădure. Drumul este destul de puțin folosit însă continuăm pe el, în urcuș moderat. Ajungem după încă 15-20 de minute într-o zonă mai deschisă. Marcajul este aici mai rar, în lipsa copacilor, dar a fost amplasat pe lespezile ce ies ici colo la suprafața solului.

Drumul se răsuțește pe coastele dealului și depășește un adăpost de vară, pe partea dreaptă. Ieșim apoi pe un platou ușor înclinat unde drumul se pierde iar marcajul lipsește. Urcăm pe culme, tot în față, pentru a ne orienta și prindem una din potecile folosite de localnici care aduc aici uneori animalele la păscut.

Găsim un drumeag și deja ni se deschide și perspectiva spre culmea principală a munților. Cotim ușor dreapta și ținim în acest platou orizontal un nuc scund, la circa 300-400 m distanță, pe trunchiul căruia regăsim și marcajul și de unde ne înscriem din nou pe un drum ce vine de undeva din stânga, din zona vârfului Cristii.

Continuăm pe drum, printr-o zonă spălata de ploi. Atenție să nu apucăm pe varianta mai comodă a drumului, ce merge spre stânga pe curba de nivel ci tot în urcuș. Și drumul nostru este clar dar este puțin mai dificil și ne duce tot mai sus, de-a coasta, traversând un pâlc de pădure și apoi depășind o fostă stână. Suntem chiar în culmea Munților Mehedinți și ajungem aici după circa 2 ore de la plecarea din Costești.

Intrăm în pădure, tot pe drum. Urcăm lent și apoi mergem drept, trecând treptat pe versantul dinspre Valea Cernei al muntelui. Aici regăsim încă 2 tăblițe indicatoare, un traseu ce continuă crucea albastră în coborâre spre Poiana Țesnei și mai departe, spre chei și una ce merge pe creastă, tot pe drum, spre Vârful Ciolanu Mare, pe traseu nemarcat.

Drumul ne va fi călăuză până la capăt. În scurt timp coborâm într-o mică șa unde găsim și crucea Gornențenilor, amplasată pe o stâncă. De aici urcăm destul de susținut pe culmea din față, apoi traversăm un platou înierbat și facem un ultim efort de a ajunge pe vârf, parțial împădurit și flancat spre est și sud de câteva pânze de grohotiș. Din Costești am făcut până aici circa 3h - 3h 30 minute.

Revenirea o putem face pe același drum sau putem coborî spre Gornenți pe un traseu nemarcat. De asemenea, putem reveni la marcaj și continua spre Cheile Țesnei însă această porțiune de traseu are un marcaj vechi ce poate pune probleme de orientare.

CU BICICLETA ÎN GEOPARC

Circuit din Isverna

Din centrul comunei Isverna pornim pe un drum de piatră ce trece culmea către satul Nadanova, mergând la început pe valea Coșuștei și urcând apoi peste Dealul Fluerea. Peisaje deosebite se lasă spre munți, putând admira Groapa lui Iorgovan, Vârful lui Stan, satele Isverna și Seliștea precum și vârful Paharnicului. După ce coborâm în Nadanova, printre gospodării și fânețe, pornim pentru scurt timp pe drumul județean la dreapta, trecând din bazinul Coșuștei în cel al Topolniței printr-o mică înșeuare. Coborâm puțin și cotim la dreapta, spre Gornovița. Urmăm întâi drumul prin sat iar după biserică, ne înscriem pe un drum care devine priporos și ne va purta tot mai sus, pe culmile pustii, printre pășuni și păduri, dinspre Cuca Înaltă și Isverna. Peisajele se vor deschide spre Valea Coșuștei iar după câteva serpentine pe coastele dealului, vom coborî puternic (pe un parcurs comun cu cel de la Karst Isverna) până în satul Cănicea, foarte aproape de Biserica Sfinții Voievozi.

Lungime traseu: 26 km. Diferență de nivel: +/-590 m.

Spre dealuri înalte: Vârful Paharnicului

Traseul propus pornește tot din Isverna dar poate fi abordat și din Ponoarele și combină drumuri forestiere precum și poteci urcând pe Vârful Paharnicului (885 m), cel mai important vârf din această zonă a Mehedințiului. Traseul se suprapune parțial atât cu traseul de la competiția Karst Isverna cât și cu cea de la Ponoarele MTB Race.

Pornind din Isverna, parcurgem drumul județean asfaltat spre Ponoarele iar după 8 km, cotim la stânga pe drumul spre Valea Ursului (indicator). Drumul devine mai îngust, rămâne asfaltat dar începe să urce constant prin sat, coborând apoi printr-o văioagă umbră în satul Șipot.

Începem să urcăm susținut până în culme (drum forestier) unde pornim la stânga pe un drum de creastă ce vine dinspre Bârâiacu. Ținem culmea, în urcuș continuu și accentuat prin rariți, pe vechi drumuri de

exploatare forestieră. Ieșim apoi din această zonă dificilă pe un platou cu deschideri largi spre munți. Avem Paharnicul în față (la doar 2 km) și dincolo de el, Vârful lui Stan.

De la Paharnic, apucăm la dreapta pe un drum ce coboară destul de dur până în satul Godeanu, foarte aproape de DN 67D ce merge la Băile Herculane. Închidem circuitul prin coborâre pe Valea Verde (7 km până la Isverna).

Lungimea traseului este de circa 25 km. Diferență de nivel: +/- 745 m.

Crăguiești – Ilovăț – Nadanovia – Isverna

Este un traseu frumos de bicicletă ce pornește din zona micilor depresiuni de la marginea estică a Podișului Mehedinți, îl traversează prin valea – defileu a Coșuștei și sfârșește la poalele munților, la Isverna. Este un traseu complet asfaltat și însumează cca 41 km.

Propunerea noastră este ca parcursul să se facă din DN67, la cca 17 km de Turnu Severin, unde se află ramificația spre Crăguiești. Drumul merge printre culturi și intră în sat, traversându-l de-a lungul său și urcând apoi în culmea destul de joasă ce desparte valea Coșuștei de valea Coșuștei. Aici avem peisaje largi spre podiș și munți. Coborâm rapid până în Ilovăț și ne înscriem pe vale, în amonte, în urcuș foarte lent, prin satele Dâlbocița și Firizu. După puțin, ajungem la Mănăstirea Coșuștea-Crivelnic, o construcție recentă, nu departe aflându-se și ruinele vechi ale bisericii originale.

Drumul pe vale a fost modernizat recent și ne poarta prin defileul Coșuștei, la capăt trecând și prin scurtele chei pe care râul le-a creat. Urcăm ușor în satul Cernavârf și coborâm apoi spre Nadanovia, trecând printre impunătoarele cornete ale Babei și Cerboanei, ce se ridică la peste 700 m altitudine.

Ajungem în drumul județean ce vine de la Balta și cotim la dreapta, spre Isverna. De aici, vom traversa comod luncile râului, pe lângă Cornetul Piatra Încălecată și ținem firul văii spre munte (avem și indicator spre Isverna). Ultimii kilometri spre centrul satului îi parcurgem având în față amfiteatrul calcaros dominat de Groapa lui Iorgovan sau cum mai este denumită, "Potcoava".

Isverna – Valea Verde – Godeanu – Stănești – Bârâiacu – Cracu Muntelui – Isverna

Traseu de circa 36 de km dar destul de solicitant, prin cei peste 700 m diferență de nivel ce trebuiesc depășiți.

Din Isverna urmăm drumul de pe Valea Verde, ce urcă prin satul Seliște. Valea este îngustă și umbrită și ne duce către satul Godeanu, unde avem de urcat susținut o porțiune până ajungem în drumul național ce leagă Baia de Aramă de Băile Herculane. Pornim spre dreapta, la vale, într-o coborâre relaxantă dar care ne solicită și atenția din cauza curbelor dese și a traficului. Depășim Obârșia-Cloșani și ajungem după încă 5 km la Stănești de unde ne orientăm spre dreapta, pe un drum local spre Bârâiacu. Putem întreba și localnicii eventual.

Urmează cea mai solicitantă parte a traseului, un urcuș dur și fără pauze până în culme, ajungând în sat, pe ramura sa estică. Din punctul cel mai înalt, ne orientăm spre stânga – ținem de fapt drumul asfaltat – și coborâm prelung prin Cracul Muntelui până în drumul județean, aproape de Ponoarele, de unde apucăm dreapta, spre Isverna.

Parcusul continuă cu alte 3 urcușuri mai scurte dar solicitante, depășind satele Gheorghेști și Proitești. Ajungem iarăși în lunca largă a Coșuștei de unde drumul spre Isverna este clar și aproape orizontal.

Isverna – Balta – Bâlvoănești – Balotești – Drobeta Turnu Severin

Parcursul propus traversează de la nord la sud zona podișului. Sunt 55 de km de drum modernizat în cea mai mare parte, ce alternează urcări mai lungi cu porțiuni comode de coborâre.

Traseul urmează drumul județean către Balta. Până aici va trebui însă să urcăm circa 1,5 km pentru a trece din bazinul Coșuștei în cel al Topolniței. De la Balta vom avea de asemenea de urcat pe platourile estice ale podișului, prin păduri și fânețe, câmpuri de ferigă sau livezi. Este porțiunea mai dificilă a traseului însă suntem recompensați de peisajele largi dinspre munți.

După ce depășim satul Șiroca, propunerea noastră este să facem o scurtă derivație pe un drum de pământ ce ne ve aduce lângă crucea imensă amplasată aici pe culmea dealului, de unde avem o deschidere deosebită în întreg orizontul, atât spre sud, spre Dunăre ci și spre munți sau

zonele de deal dinspre răsărit. Drumul ne va aduce apoi din nou la asfalt.

Depășim varianta de coborâre prin Paunești și Dealul Grădețului (accesibilă dar foarte accidentată) și continuăm spre Bâlvănești. Din centrul satului, urmăm drumul la dreapta spre Balotești (10 km), nemo-dernizat pe ultimii 5 km.

Ajunși în valea Topolniței, ne mai despart doar 15 km de Turnu Severin, pe un drum comod, în ușoară coborâre. În funcție de experiența și pregătirea celor interesați, traseul se parcurge în circa 6 ore.

Activități și jocuri într-o tabără Junior Ranger

Pentru susținerea activităților dintr-o tabără tip Junior Ranger, organizatorii își pot construi o ofertă diversă, ținând cont de câteva elemente de bază, astfel încât tabăra să fie un real succes:

- **vârsta participanților.** Aceasta poate varia de la 7 la 18 ani însă pentru echilibrarea activităților, este bine ca diferența între cel mai tânăr și cel mai vârstnic participant să nu fie mai mare de 4 ani;
- **durata taberei.** Aceasta nu trebuie să fie mai mică de 3 zile și mai mare de 7 zile;
- **numărul de participanți.** Acesta poate varia la rândul său, trebuind să fie corelat cu numărul de facilitatori (maxim 5 junior rangeri pentru un facilitator);
- **echilibrul de gen,** adică numărul de fete și băieți să fie cât mai apropiat

Descriem pe scurt câteva jocuri de grup pe care le-am utilizat cu succes în modelul nostru de tabără Junior Ranger.

“Prietenul secret”

Începe în prima sesiune de lucru și durează pe tot parcursul taberei. Numele fiecărui participant se notează pe câte un bilețel și se extrag, aleatoriu, la începutul taberei. Fiecare participant devine astfel “prietenul secret” al unui coleg, având obligația de a-i face mici bucurii și surprize, având mereu grijă să nu își dezvăluie identitatea (poate să îi ofere dulciuri, jucării, câte un mesaj scris, etc.). În sesiunea de încheiere, fiecare participant încearcă să ghicească cine i-a fost prietenul secret.

“Bingo uman”

Seamănă cu jocul bingo. Fiecare participant primește un tabel ce conține în fiecare căsuță diferite descrieri, ce se potrivesc unuia sau altuia dintre participanți (are o pisică, îi place pizza,

joacă tenis, etc.). Sarcina este să identifice colegi care se potrivesc acestor descrieri și să le treacă numele în căsuța respectivă. Cel care completează primul un rând strigă "Bingo!" și poate primi un mic premiu din partea facilitatorului. Pe o linie completă nu se poate repeta niciun nume.

"Numele și gestul"

Participanții formează un cerc. Se decide cine va începe. Acesta își spune numele și un gest care îl caracterizează. Următorul participant va trebui să repete numele celui dinaintea sa și gestul și apoi să își spună propriul nume și un gest care îl reprezintă. Se continuă până ce toți participanții îndeplinesc sarcina.

"Pașaportul european"

Fiecare participant primește un formular (format A5) care se aseamă pentru poză). Pe primul rând își trece numele și apoi, la semnalul facilitatorului, participanții încep să schimbe între ei pașapoartele, aleatoriu, timp de 10-15 secunde. Facilitatorul oprește apoi schimbul, fiecare participant având în mână pașaportul altcuiva. El va trebui să îl identifice și să îi treacă pe al doilea rând o altă caracteristică (orașul din care provine, vârsta, etc.) Jocul continuă până ce toate rândurile se completează. Ultima sarcină este să se deseneze chipul titularului în cadranul respectiv. Exemple de informații: ce își dorește să primească de Crăciun, mâncarea preferată, unde și-ar dori să își petreacă vacanța, ce hobby are, etc.

"Ce aș pune în rucsac?"

Participanții se așează în cerc, pe iarbă. Primul – care poate fi chiar facilitatorul – spune că va pleca în drumetrie și va pune în rucsac un obiect (harta, o bluză, o carte, mâncare, etc.). Următorul participant spune că la obiectul propus de facilitator, el va adăuga cutare lucru. Toți participanții vor numi obiectele deja existente în rucsac și vor adăuga unul diferit. Jocul stimulează memoria și creativitatea.

"Ghicește jucătorul"

Participanții se împart în 2 echipe, egale ca număr. Echipele se așează de o parte și de alta a unui obstacol (o draperie, o foaie de cort, o pătură, etc.) ținută de doi facilitatori. Din fiecare echipă (echipele nu trebuie să aibă contact vizual), se desemnează un participant care se apropie de obstacol. La un semnal, "cortina" coboară brusc și cei doi participanți aleși – aflându-se față în față – trebuie să spună numele celui din fața sa, cât mai repede. Cine spune corect primul, câștigă și adversarul său se mută în echipa învingătoare. Jocul se termină când o echipă rămâne fără membrii sau se poate juca un timp limitat.

"Pământ, apă, mal"

Se întinde pe sol o cordelină, dreaptă, pe o distanță de 10 – 12 m. Participanții se așează unul lângă altul, de aceeași parte a cordelei, foarte aproape de ea. Ei sunt acum pe "pământ". Când facilitatorul strigă "Mal!", ei trebuie să pășească pe cordelină. Când se strigă „Apă!", ei trebuie să treacă de partea cealaltă a cordelei. Jocul se accelerează prin comenzi succesive, rapide, iar cine greșește este eliminat. Câștigă jocul ultimul participant care rămâne sau ultimii 3, în funcție de cum s-a stabilit la început.

"Pânza de păianjen"

O cordelină de o lungime convenabilă (circa 20 m) se leagă între 2 copaci, formându-se cu ea o rețea de ochiuri, prin înnodarea și crearea de zigzaguri. Numărul ochiurilor este egal cu al jucătorilor iar ele trebuie să fie de dimensiuni și forme diferite și la o înălțime de sol de circa 50 - 100 cm. Participanții trebuie să treacă fiecare prin câte un ochi, fără să atingă "pânza" astfel formată. Este un joc de echipă și urmărește și evaluarea corectă a posibilităților echipei, ordinea în care se face trecerea, etc.

"Gardul electric"

Cordelina se leagă direct, între 2 copaci, la o înălțime de 1,2 - 1,5 m. Participanții se țin de mână, formând un șir, și trebuie să treacă de partea cealaltă a "gardului" fără să îl atingă și fără să își dea drumul la mâini.

"X și 0 dinamic"

Jucătorii se împart și se grupează în 2 echipe. Fiecare echipă primește câte 4 bile de aceeași culoare (de exemplu 4 bile verzi o echipă, 4 bile roșii o echipă). La o distanță de circa 10-12 m, facilitatorii construiesc o rețea pentru jocul de X și 0 (din bandane, scoci, desen cu creta, etc.). La semnal, fiecare echipă trimite câte un jucător cu câte o bilă pe care o așează într-o căsuță a caroiajului. La revenire, pleacă următoarea pereche, pe principiul ștafetei. Câștigă echipa care formează o linie de 3 bile.

"Balonul cu apă"

Un joc pentru zilele călduroase de vară. Jucătorii se împart în 2 echipe și primesc un număr egal de baloane umplute cu apă în prealabil. Ele trebuie trecute de la un membru al echipei la altul, până la ultimul, prin aruncare și depuse într-o găleată, fără să se spargă. Câștigă echipa care adună mai multe baloane fără să le spargă.

Mulțumim pentru implicarea în realizarea acestui proiect:

Consiliul Județean Mehedinți – Direcția Administrarea
Geoparcului Natural Platoul Mehedinți

Asociația de Turism Ecologic Camena
Sat Lazu, comuna Malovăț, județul Mehedinți
www.camena.ro | office@camena.ro

Facebook/Camena

fundația pentru
parteneriat

www.repf.ro

www.molromania.ro

“Idei, marcare și mișcare în Platoul Mehedinți” este un proiect finanțat de Fundația pentru Parteneriat și MOL România

Această publicație exprimă exclusiv opinia autorului iar Fundația pentru Parteneriat și MOL România nu pot fi făcuți în niciun fel răspunzători de felul în care este folosită informația pe care o conține.